

**Протокол
засідання басейнової ради річок Причорномор'я
м. Одеса**

19 грудня 2019 року

№ 2

Місце засідання басейнової ради: Україна, місто Одеса, вул. Львівська, 15,
Одеський державний екологічний університет, 1-й навчальний корпус каб.312

Час проведення засідання: 11.00.

Присутні: 18 членів Басейнової ради річок Причорномор'я, 19
запрошених (усього 37 осіб, перелік додається).

Головував: голова басейнової ради річок Причорномор'я - Степаненко
Сергій Миколайович.

Порядок денний:

1. Про стан виконання заходів, запланованих на 2019 рік Регіональною
програмою збереження та відновлення водних ресурсів у басейні
Куяльницького лиману на 2019 – 2023 роки (затверджена рішенням
Одеської обласної ради від 25.10.2019р.).

*Доповідач: заступник директора департаменту екології та природних
ресурсів Одеської обласної державної адміністрації – Садчиков М.В.*

2. Про здійснення інвентаризації та створення бази даних ГТС в басейні річок
Причорномор'я.

*Доповідач: начальник відділу водних об'єктів ВП «Причорноморський ЦВРГ»
- Кушнір С.А.*

3. Про стан імплементації Водної рамкової директиви в рамках впровадження
європейських стандартів і норм у сферу управління водними ресурсами та
якістю води в басейні річок Причорномор'я.

Доповідач: начальник ВП «Причорноморський ЦВРГ» - Кугут А.А.

4. Про забезпечення взаємодії між державними органами управління та
контролю, органами місцевого самоврядування, підприємствами і
організаціями з питань використання і охорони водних ресурсів басейну
річок Причорномор'я.

*Доповідач: начальник відділу державного екологічного нагляду (контролю)
водних ресурсів Державної екологічної інспекції в Одеській області -
Мазалова І.П.;*

Доповідач: начальник відділу БУВР нижнього Дніпра - Кур'янінова К.О.;

Доповідач: начальник відділу ТЕБ Миколаївського РОВР - Туз Р.В.

5. Про заходи по відновленню водних ресурсів в басейні річок
Причорномор'я. Можливі проектні рішення щодо сучасних екологічно
спрямованих підходів по відновленню малих річок з реконструкцією частин
ГТС та розробкою заходів від шкідливої дії вод.

*Доповідач: начальник БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю -
Гричулевич Л.О.;*

Співдоповідач: менеджер проєктів ГО „Центр регіональних досліджень” -
Дьяков О.А.

6. Затвердження плану роботи Басейнової ради на 2020 рік.

Доповідач: Степаненко С.М. – голова Басейнової ради річок Причорномор'я

7. Організаційні питання.

Доповідач: Степаненко С.М. – голова Басейнової ради річок Причорномор'я

**1. Про стан виконання заходів, запланованих на 2019 рік
Регіональною програмою збереження та відновлення водних ресурсів у
басейні Куяльницького лиману на 2019 – 2023 роки (затверджена рішенням
Одеської обласної ради від 25.10.2019р.).**

СЛУХАЛИ: Садчикова М.В., заступника директора Департаменту екології та природних ресурсів Одеської ОДА, який надав інформацію про стан виконання заходів, запланованих на 2019 рік Регіональною програмою збереження та відновлення водних ресурсів у басейні Куяльницького лиману на 2019 – 2023 роки.

У червні 2019 року був підготовлений проєкт регіонального розвитку «Комплексне обстеження з розробленням інженерних рішень щодо ренатуралізації гідрологічного стану р. Великий Куяльник з метою врятування Куяльницького лиману з виготовленням проєктної документації». Розпорядженням КМУ України від 05.07.2019р. №492 –р проєкт включений до переліку інвестиційних програм з фінансування у 2019 році.

Департамент в рамках проєкту здійснив публічні закупівлі:

- послуги з виконання інженерно – геодезичних вишукувань русла р.Великий Куяльник у рамках реалізації проєкту регіонального розвитку «Комплексне обстеження з розробленням інженерних рішень щодо ренатуралізації гідрологічного стану р. Великий Куяльник з метою врятування Куяльницького лиману з виготовленням проєктної документації»;
- послуги з виконання інженерно – геологічних вишукувань русла р.Великий Куяльник у рамках реалізації проєкту регіонального розвитку «Комплексне обстеження з розробленням інженерних рішень щодо ренатуралізації гідрологічного стану р. Великий Куяльник з метою врятування Куяльницького лиману з виготовленням проєктної документації»;
- послуги з виконання інженерно – гідрометеорологічних вишукувань русла р.Великий Куяльник у рамках реалізації проєкту регіонального розвитку «Комплексне обстеження з розробленням інженерних рішень щодо ренатуралізації гідрологічного стану р. Великий Куяльник з метою врятування Куяльницького лиману з виготовленням проєктної документації».

Але у 2019 році неможливо було завершити розробку проєктної документації. Садчиков М. зауважив, що доцільно продовжити у 2020 році реалізацію проєкту регіонального розвитку за рахунок державного фонду регіонального розвитку з співфінансуванням з обласного бюджету.

Степаненко С.М. проінформував про загрозливе становище Куяльницького лиману. Степаненко С.М. зауважив, що мінімальний рівень

завдання щодо поповнення лиману прісною водою підвищує солоність лиману та підвищує загрозу раптового гіпсування при несприятливих погодних умовах. Куяльницький лиман наповнюється прісною водою тільки під час весняної повені, що вкрай мало. Причинами цього є, як кліматичні зміни (підвищення середньорічних значень температури повітря, перерозподіл кількості і інтенсивності опадів, збільшення кількості посушливих явищ в літній період), так і значна антропогенна діяльність (надмірна розораність водозбору річок, випрямлення русел, зарегульованість тощо).

Степаненко С.М. запропонував:

- створити у 2020 році комунальне підприємство "Адміністрація державного курорту "Куяльник""; постійно співпрацювати з депутатською групою "Куяльник" та постійною комісією з питань екології, природокористування, запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків Одеської обласної ради;
- запропонувати департаменту екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації виносити на розгляд Басейнової ради з метою їх узгодження всі розроблені проекти по реалізації завдань Регіональної програми;
- звернутися до Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Державного фонду регіонального розвитку, Міністерства енергетики та навколишнього середовища, Державного агентства водних ресурсів України та Одеської обласної державної адміністрації щодо реалізації проекту регіонального розвитку «Комплексне обстеження з розробкою інженерних рішень щодо ренатуралізації гідрологічного стану річки Великий Куяльник з метою врятування Куяльницького лиману з виготовленням проектної документації».

Заслухавши та обговоривши інформацію заступника директора Департаменту екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації Садчикова М.В. та голови Басейнової ради Степаненка С.М., Басейнова рада річок Причорномор'я

ВИРІШИЛИ:

1. Басейнова рада з глибоким занепокоєнням відмічає зрив запланованих на 2019 рік заходів по розробці проекту ренатуралізації річки Великий Куяльник, що може привести до непередбачуваних серйозних негативних наслідків для гідроекологічного стану Куяльницького лиману.

2. Звернутися до Одеської обласної державної адміністрації та Одеської обласної ради з наполегливою пропозицією:

2.1. Забезпечити у бюджеті Одеської області на 2020 рік фінансування всіх запланованих Регіональною програмою збереження та відновлення водних ресурсів у басейні Куяльницького лиману на 2019 – 2023 роки на цей рік заходів, в тому числі:

- розробка проектно-кошторисної документації (ПКД) щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного та санітарного стану річки Великий Куяльник, інших водотоків і Куяльницького лиману (проект, робоча документація, проект організації будівництва) узгодження державна

експертиза ПКД, затвердження ПКД, оцінка впливу на довкілля, рішення про провадження планової діяльності;

- заходи щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного та санітарного стану річки Великий Куяльник, інших водотоків і Куяльницького лиману за затвердженою ПКД;

- наукові дослідження гідроекологічного режиму і стану Куяльницького лиману та морської води з Одеської затоки (робота з гідрологічного, гідрохімічного, гідробіологічного та медико-біологічного обстеження);

- наукові дослідження впливу на гідрохімічний та гідробіологічний стан Куяльницького лиману суттєвого збільшення запасів солі в ньому внаслідок його довготривалого поповнення морською водою з Одеської затоки;

- наукові дослідження наповнення Куяльницького лиману прісною водою з альтернативних джерел;

- розробка/уточнення проекту землеустрою щодо встановлення меж округу і зон санітарної охорони курорту. Проведення санітарно-епідеміологічної експертизи проекту зон санітарної охорони курорту та проведення експертизи проекту щодо оцінки впливу на довкілля;

- розробка проектів землеустрою щодо встановлення водоохоронних зон та прибережних захисних смуг Куяльницького лиману, річки Великий Куяльник та інших водотоків, проведення експертиз, винесення в натуру меж;

- проведення заходів щодо пропаганди охорони навколишнього природного середовища унікальних природних ресурсів басейну Куяльницького лиману і річки Великий Куяльник;

- створення і ведення бібліотек, відеотек (сайту у мережі Інтернет).

2.2. З метою виконання завдань по реалізації Закону України "Про оголошення природних територій Куяльницького лиману Одеської області курортом державного значення" від 05.12.2018р. № 2637-VIII та Регіональної програми збереження та відновлення водних ресурсів у басейні Куяльницького лиману на 2019 – 2023 роки створити у 2020 році комунальне підприємство "Адміністрація державного курорту "Куяльник"".

3. З метою послідовної повної реалізації заходів Регіональної програми Басейнова рада пропонує налагодити постійну співпрацю з депутатською групою "Куяльник" та постійною комісією з питань екології, природокористування, запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків Одеської обласної ради.

4. Запропонувати департаменту екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації виносити на розгляд Басейнової ради з метою їх узгодження всі розроблені проекти по реалізації завдань Регіональної програми.

5. Звернутися до Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Державного фонду регіонального розвитку, Міністерства енергетики та навколишнього середовища, Державного агентства водних ресурсів України та Одеської обласної державної адміністрації щодо реалізації проекту регіонального розвитку «Комплексне обстеження з розробкою інженерних рішень щодо ренатуралізації гідрологічного стану річки Великий Куяльник з метою відновлення Куяльницького лиману з виготовленням проектної документації».

6.Контроль за виконанням цього рішення покласти на секретаріат Басейнової ради та на відповідну робочу групу.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 18

«ПРОТИ» - 0

«УТРИМАЛИСЬ» - 0

2. Про здійснення інвентаризації та створення бази даних ГТС в басейні річок Причорномор'я

СЛУХАЛИ: Кушніра С.М., начальника відділу водних об'єктів ВП «Причорноморський ЦВРГ», який охарактеризував базу даних водних об'єктів та гідротехнічних споруд в басейні річок Причорномор'я.

Загальна кількість водних об'єктів та ГТС в басейні річок Причорномор'я: 838 водних об'єктів, в т.ч.

- 770 ставків та водосховищ (285 з водою та 485 без води);

- 68 річок;

1501 гідротехнічна споруда, в т.ч.

- 705 од. - греблі (491- у задовільному стані, 118 - незадовільному стані, 96 - у невизначеному стані);

- 488 од. - паводкові водоскиди (379 - задовільному стані, 86 - незадовільному стані, 23- стан не визначений);

- 106 од. - донні водовипуски (77 - задовільному стані, 18 - незадовільному стані, 11- стан не визначений);

- 202 од. - інші рибозахисні споруди, шандори, мостові переходи (100 - задовільному стані, 1 - незадовільному стані, шт.; 101 - стан не визначений).

База даних ГТС в басейні річок Причорномор'я створена на основі ArcGis 10.2. На даний час проводиться робота по наповненню бази даних матеріалом по водних об'єктах північних районів Одеської області.

В обговоренні:

Лобода Н.С., завідувач кафедри гідрогеології та водних досліджень Одеського державного екологічного університету, зауважила, що на малих річках Причорномор'я не можна будувати гідротехнічних споруд без розрахунку та урахування акумулюючого об'єму водойми.

Слесаренко С.Ф., голова ГО «Чорноморський жіночий клуб», поділилася інформацією про проведені обстеження гідротехнічних споруд по притокам р. Дністер. Запропонувала провести аналогічну роботу і в басейні річок Причорномор'я для визначення технічного стану, ступені загрози місцевому населенню та можливості виникнення надзвичайної ситуації через гідротехнічні споруди.

Степаненко С.М. запропонував звернутися до органів місцевої влади (РДА, ОТГ, сільрад) за результатами інвентаризації технічного стану ГТС для вжиття заходів щодо їх подальшої безпечної експлуатації (відновлення, ремонт, ліквідація тощо), в тому числі передбачити відповідне фінансування у місцевих бюджетах. Особливу увагу необхідно приділити упорядкуванню ГТС, руйнація яких може призвести до надзвичайних ситуацій.

ВИРІШИЛИ:

1. Визнати роботу БУВРу річок Причорномор'я та нижнього Дунаю спільно з Регіональним офісом водних ресурсів в Миколаївській області і БУВР нижнього Дніпра в частині здійснення інвентаризації ГТС в басейні річок Причорномор'я задовільною. Запропонувати привести інформацію про стан ГТС басейну річок Причорномор'я до єдиного формату, в тому числі включити до вихідної інформації інвентаризації дані про акумулюючі об'єми водойм у разі технічної можливості їх визначення.

2. БУВРу річок Причорномор'я та нижнього Дунаю, Регіональним офісом водних ресурсів в Миколаївській області, БУВРу нижнього Дніпра спільно з представниками місцевих органів влади, а також розпорядниками та користувачами водойм в басейні річок Причорномор'я протягом першого півріччя 2020 року провести обстеження водних об'єктів з метою уточнення технічного стану гідротехнічних споруд в басейні річок Причорномор'я.

Інформацію про стан ГТС надати до 1 серпня 2020 року:

- до секретаріату Басейнової ради;
- до відповідних органів місцевої влади – по ГТС, які представляють загрозу місцевому населенню та можуть стати причиною виникнення надзвичайної ситуації.

3. Запропонувати органам місцевої влади (РДА, ОТГ, сільрад) за результатами інвентаризації технічного стану ГТС вжити заходів щодо їх подальшої безпечної експлуатації (відновлення, ремонт, ліквідація тощо), в тому числі передбачити відповідне фінансування у місцевих бюджетах. Особливу увагу приділити упорядкуванню ГТС, руйнація яких може привести до надзвичайних ситуацій.

4. Запропонувати розпорядникам водних об'єктів при наданні водойм у користування на умовах оренди в обов'язковому порядку враховувати питання безпечної надійної експлуатації ГТС орендованих водойм.

5. Звернутися до органів місцевої влади з пропозицією вирішення питання взяття на облік безгосподарського нерухомого майна (ГТС), відповідно до Цивільного кодексу України.

6. Розглянути на черговому засіданні Басейнової ради річок Причорномор'я, питання, щодо ліквідації в установленому Законом порядку, гідроспоруд без визначених балансоутримувачів.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 18

«ПРОТИ» - 0

«УТРИМАЛИСЬ» - 0

3. Про стан імплементації Водної рамкової директиви в рамках впровадження європейських стандартів і норм у сферу управління водними ресурсами та якістю води в басейні річок Причорномор'я.

СЛУХАЛИ: Кугут А.А., начальника ВП «Причорноморський ЦВРГ», яка поінформувала присутніх про напрацьований законодавчий базис для реалізації принципів Водної Рамкової Директиви ЄС, сформований інструментарій для

- закріплено інтегровані підходи управління водними ресурсами за басейновим принципом на законодавчому рівні;
- проведено гідрографічне та водогосподарське районування території України;
- затверджено Типове положення про басейнові ради та створені Басейнові ради;
- затверджено Порядок розроблення плану управління річковим басейном;
- затверджено новий Порядок здійснення державного моніторингу вод;
- розроблено методику визначення водних масивів та їх віднесення до класів;
- розроблені методичні рекомендації щодо визначення основних антропогенних навантажень та їхніх впливів на стан поверхневих вод.

Кугут А.А. також надала інформацію щодо аналізу антропогенних впливів на кількісний та якісний стан вод. Вказала, що оцінка ризиків виконана для кожного МПВ відповідно до Методичних рекомендацій щодо визначення основних антропогенних навантажень та їхніх впливів на стан поверхневих вод. Відповідно до Порядку розробки Плану управління річковим басейном, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 18.05.2017 № 336, БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю ведеться робота по підготовки інформації та матеріалів для розробки програми діагностичного моніторингу поверхневих вод басейну річок Причорномор'я.

Діагностичний моніторинг здійснюється для доповнення та підтвердження результатів визначення основних антропогенних впливів на кількісний та якісний стан вод, оцінки змін, викликаних антропогенними чинниками, та (у подальшому) розроблення програми державного моніторингу вод. Для підготовки пропозицій щодо визначення точок діагностичного моніторингу необхідно враховувати декілька факторів (наявність питного водозабору, антропогенний вплив, включення об'єкту до Смарагдової мережі, транскордонні води). Діагностичний моніторинг у РБ річок Причорномор'я планується розпочати у 2021 році.

Для забезпечення виконання вимірювань пріоритетних забруднюючих речовин півдня України, в БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю ведуться роботи щодо створення сучасної, оснащеної найновішим обладнанням лабораторії, яка забезпечить визначення якісного стану водних масивів на основі 45 пріоритетних забруднюючих речовин.

Степаненко С.М. запропонував провести в межах Басейнової ради розгляд методики визначення антропогенного впливу на стан водних об'єктів, що використовується.

Лобода Н.С. зауважила, що відновити всі річки басейну Причорномор'я неможливо, зміни відбуваються і можуть бути безповоротними, тому потрібно вибирати річки за пріоритетами.

ВИРІШИЛИ:

1. Заплановані Державним Агентством водних ресурсів України заходи на 2019 рік по розробці Плану управління басейном річок Причорномор'я виконані в повному обсязі.

2. БУВРу річок Причорномор'я та нижнього Дунаю разом з зацікавленими сторонами продовжити роботу над підготовкою ПУРБ Причорномор'я згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 18.05.2017 № 336 «Про затвердження Порядку розроблення плану управління річковим басейном», дотримуючись встановлених Держводагентством термінів виконання робіт.

3. Провести у березні 2020 р. робочу зустріч щодо розгляду методики визначення антропогенного впливу на стан водних об'єктів, що використовується. Відповідальні – Гричулевич Л.О., Степаненко С.М.

4. БУВРу річок Причорномор'я та нижнього Дунаю разом з зацікавленими сторонами представити на наступне засідання Басейнової ради *"Дорожню карту розроблення плану управління басейном річок Причорномор'я"*

5. БУВРу річок Причорномор'я та нижнього Дунаю разом із зацікавленими сторонами визначити пункти діагностичного моніторингу у басейні річок Причорномор'я та представити їх на III засідання Басейнової ради.

6. Звернутися до донорських організацій, в т.ч. міжнародних щодо сприяння створенню та облаштуванню сучасної лабораторії БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю для виконання досліджень проб поверхневих вод на вміст пріоритетних забруднюючих речовин відповідно до вимог Водної Рамкової Директиви ЄС.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 18

«ПРОТИ» - 0

«УТРИМАЛИСЬ» - 0

4. Про забезпечення взаємодії між державними органами управління та контролю, органами місцевого самоврядування, підприємствами і організаціями з питань використання і охорони водних ресурсів басейну річок Причорномор'я.

СЛУХАЛИ:

Мазатову І.П., начальника відділу державного екологічного нагляду (контролю) водних ресурсів Державної екологічної інспекції в Одеській області, яка інформувала присутніх, що інспекція здійснює державний нагляд за додержанням територіальними органами центральних органів виконавчої влади, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування в частині здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності і господарювання, громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, а також юридичними особами – нерезидентами вимог природоохоронного законодавства. Відповідно до наданих повноважень за 10 місяців 2019 року інспекцією проведено 947 ресурсних перевірок дотримання вимог природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання, органами місцевого самоврядування, з яких – 69 у галузі охорони поверхневих водних ресурсів. Також Інспекцією проводились заходи державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог природоохоронного законодавства у басейні ріки Великий Квляньник.

Кур'янінову К.О., начальника відділу БУВР нижнього Дніпра, яка поінформувала присутніх щодо проведеної роботи БУВР нижнього Дніпра з Каланчацькою селищною радою по відновленню гідрологічного режиму річки Каланчак. Повідомила, що за рахунок субвенції з державного бюджету проведений капітальний ремонт очисних споруд. Закуплено обладнання на суму 1646 тис. грн. і виконано роботи на суму 1085 тис. грн. Роботи продовжуються. Наголосила, що постійно проводиться робота з органами місцевого самоврядування та населенням щодо важливості збереження малих річок та підтримання їх екологічного стану.

Туза Р.В., начальника відділу ТЕБ РОВР в Миколаївській області, який вказав, що РОВР в Миколаївській області входить до складу координаційної ради при Миколаївській ОДА з питань виконання Комплексної програми охорони довкілля Миколаївської області на 2018 – 2020 роки. Звернув увагу, що розпорядженням Миколаївської ОДА від 12.12.2018р. №541-р схвалена Програма розвитку водного господарства Миколаївської області на 2019-2021 роки, яка розроблена РОВР в Миколаївській області з врахуванням пропозицій органів місцевого самоврядування. Налагоджено взаємоінформування з Управлінням з питань цивільного захисту Миколаївської ОДА в частині отримання щоденних доповідних записок про стан техногенно – екологічної безпеки, з Миколаївським гідрометеоцентром, Гідрометеоцентром Чорного та Азовського морів в частині отримання гідрометеорологічних бюлетенів та прогнозів.

РОВР в Миколаївській області приймає активну участь в екологічних акціях до Дня Води, Дня Довкілля, Чистих берегів та інших.

В обговоренні:

Кашульський В.П., керівник КВЕП "Подільськводоканалу" інформував присутніх про те, що очистка стічних вод здійснюється на застарілих очисних спорудах, у зв'язку з чим у водні об'єкти скидаються недостатньо очищені стічні води.

Очисні споруди потребують реконструкції та модернізації, що неможливо при обмеженому фінансуванні.

Лобода Н.С., запропонувала членам Басейнової ради звернутися до органів виконавчої влади та органів самоврядування щодо виділення коштів на реконструкцію очисних споруд стічних вод КВЕП "Подільськводоканалу" з метою суттєвого зменшення забруднення водних об'єктів басейну Куяльницького лиману.

ВИРІШИЛИ:

1. Запропонувати Державній екологічній інспекції в Одеській, Миколаївській та Херсонській областях забезпечувати взаємодію між державними органами управління та контролю, органами місцевого самоврядування, підприємствами і організаціями з питань використання і охорони водних ресурсів басейну річок Причорномор'я, у тому числі проводити сумісні заходи із зазначених питань, приймати активну участь у роботі нарад, комісій, інших заходів в межах наданих повноважень.

2. Басейновому управлінню нижнього Дніпра продовжувати роботу з

- проведення ремонту та модернізації діючих очисних споруд, розташованих на річці Каланчак;
- промивку річки Каланчак за допомогою сифонного скиду та поповнення її об'єму в меженний період;
- розробку проектів та винесення в натуру прибережних захисних смуг річок та водоохоронних зон;
- відновлення, впорядкування та облаштування природних водних джерел.

3. Регіональному офісу в Миколаївській області продовжити роботу з Управлінням екології та природних ресурсів Миколаївської ОДА щодо виконання в рамках Комплексної програми охорони довкілля Миколаївської області заходів відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного та санітарного стану річки Сосик, з державними органами управління та контролю, органами місцевого самоврядування, підприємствами і організаціями з питань використання і охорони водних ресурсів басейну річок Причорномор'я.

4. Звернутися до Одеської обласної державної адміністрації, Одеської обласної ради, Куяльницької ОТГ, Подільської міської ради щодо вжиття невідкладних заходів по виділенню коштів на реконструкцію очисних споруд стічних вод, задля покращення технічного стану "Подільськводоканалу", що суттєво сприятиме зменшенню забруднення водних об'єктів басейну Куяльницького лиману.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 18

«ПРОТИ» - 0

«УТРИМАЛИСЬ» - 0

5. Про заходи по відновленню водних ресурсів. Можливі проектні рішення щодо сучасних екологічно спрямованих підходів по відновленню малих річок з реконструкцією частин ГТС та розробкою заходів від шкідливої дії вод.

СЛУХАЛИ:

Гричулевич Л.О., начальника БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю.

Малі річки представляють собою один з найважливіших елементів географічного середовища і відіграють значну роль в житті людини. Більшість малих річок – це самі верхні ланки великих річкових систем, які є областями формування ресурсів поверхневих вод, тому вони в значній мірі визначають своєрідність складу води і водних біоценозів, особливості гідрологічного і біологічного режиму середніх і великих річок, які живляться їх водами.

Всебічне використання річок, їх зарегулювання, відбір вод на полив та господарсько-побутові потреби, а також перетворення річок на колектори стічних вод порушили їх природний стан. Річки стали забрудненими, спрямленими, мілководними, з поганою якістю води, збідненими рослинами й

самих річок, так і їхніх водозборів, порушує їх природний гідрохімічний та гідробіологічний режим, зменшує водність і глибину, річки замулюються і заростають, збільшується їх евтрофікація за рахунок накопичення сполук азоту, фосфору та калію. Останнім часом відмічається забруднення води річок господарсько-побутовими стоками, які містять значну кількість органічних біогенних елементів, пестицидів тощо.

Слід зазначити, що малі річки мають ряд особливостей, які необхідно враховувати при розробці заходів щодо їх раціонального використання та охорони, одна з них – виражена залежність водності, гідрологічного режиму і якості води малих річок від стану поверхні водозбору, значення якого у ряді випадків буває важливішим, ніж кліматичні та погодні фактори. На більшості малих річок Одеської області створенні ставки та водосховища, багато з яких не мають високої рибопродуктивності та біорізноманіття. В той же час, з поверхні ставків та водосховищ випаровується велика кількість вологи, від нестачі якої страждають малі річки.

Значна частина малих річок повністю або частково зникли через природні та природно-антропогенні причини: зміна клімату, переформування русел, безконтрольних забір води, будівництво ставків та водосховищ без відповідного гідрологічного обґрунтування, розорювання земель у водоохоронних зонах та прибережних захисних смугах, і т.д.

Гричулевич Л.О. інформувала присутніх про проблеми річки Скуртянка Овідіопільського району та про можливість реалізації пілотного проєкту комплексних природоохоронних заходів «Покращення гідрологічного стану річки Скуртянка з реконструкцією (ліквідацією) частини гідротехнічних споруд та розробкою заходів щодо захисту від шкідливої дії вод».

Голубєв Ю.О., директор ТОВ «Екоборег» інформував про те, що малі ріки є дуже чутливими до антропогенного впливу. Значна частина малих річок повністю або частково зникли через природні та природно-антропогенні причини: зміни клімату, переформування русел, безконтрольний забір води, будівництво ставків та водосховищ, розорювання земель у водоохоронних зонах та прибережних захисних смугах, розширення площ населених пунктів, і т.д.

Малі річки басейну річок Причорномор'я зарегульовані, а саме русла малих річок перекрито греблями і створено ставки та водосховища. Побудовані греблі та деформація природних русел малих річок практично знищили малі річки як природні водні об'єкти, мали річки частково пересохли, більша частина річок влітку знаходяться повністю у пересохлому стані. Крім того, проблему посилює те, що останні роки спостерігається значне маловоддя.

Живлення малих річок басейну переважно здійснюється за рахунок снігового танення. Живлення за рахунок підземних вод надто незначне, про що свідчать факти їх пересихання або перемерзання під час межені.

Велике значення для охорони малих річок має боротьба з водною ерозією та замуленням, охорона приуслівих джерел, створення водоохоронних зон лісонасаджень та природних кормових угідь, систематичне очищення русел, збереження болотних масивів у долинах річок, повна відмова від їх осушення.

Дьяков О.А., менеджер проектів ГО «Центр регіональних досліджень», вказав що важливо здійснювати спеціальні комплексні заходи для захисту малих річок від зменшення водності, забруднення та пересихання й спрямовувати їх на ліквідацію негативного впливу антропогенних факторів.

Проблема раціонального використання та охорони малих річок повинна вирішуватись комплексно, системно, з урахуванням взаємовпливу усіх факторів, процесів та компонентів географічної мережі, а також впливу господарської та іншої діяльності з боку людини. Виступаючі запропонували наступні шляхи вирішення проблем:

- обстеження гідротехнічних споруд на річках та обґрунтування реконструкції (ліквідації) окремих гідротехнічних споруд;

- реалізувати комплекс заходів по відновленню сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок, відновлення русел до природного стану. Здійснення цих заходів забезпечить поліпшення екологічного стану річок та збільшення її водності.

- реалізувати заходи проти шкідливої дії вод;

- встановити і облаштувати водоохоронні зони та прибережні захисні смуги та режими господарювання в їх межах.

ВИРІШИЛИ:

1. Інформацію щодо незадовільного стану малих річок басейну річок Причорномор'я прийняти до відома.

2. В плані управління басейном річок Причорномор'я, що розробляється, визначити подальші кроки щодо малих річок басейну з урахуванням негативного впливу змін клімату, що відбуваються.

3. Звернутися до обласних державних адміністрацій з вимогою щодо забезпечення басейного принципу управління водними ресурсами, зокрема встановити, що проекти, спрямовані на ренатуралізацію водних об'єктів, відновлення їх гідрологічного режиму та екологічного стану, повинні реалізовуватися тільки після обов'язкового проходження таких етапів:

- комплексного обстеження басейнів річок (інженерно – геодезичних, інженерно – гідрометеорологічних, інженерно – геологічних), врахування в комплексному проекті всіх ризиків та можливих негативних наслідків робіт для всієї річки, а не окремих її частин;

- розробки та затвердження в установленому законодавством порядку техніко-економічного обґрунтування проведення комплексних заходів щодо покращення екологічного стану водних об'єктів, захисту від шкідливої дії вод, включаючи реконструкцію (ліквідацію) ГТС на пропозиції з черговості виконання робіт та встановлення прибережної захисної смуги з урахуванням сучасних європейських підходів до відновлення річок;

- врахування в комплексних проектах ризиків та можливих негативних наслідків робіт для всього водного об'єкту, а не тільки окремих його частин;

- здійснення оцінки ефективності проєктованих заходів та їх можливий вплив на екологічний і гідрологічний стан річки в цілому, при необхідності, проведення ОВД або стратегічної екологічної експертизи.

4. У разі необхідності реалізації заходів по відновленню русел річок, в

проектами, до початку реалізації проекту здійснювати оцінку ефективності проєктованих заходів та їх можливий вплив на екологічний і гідрологічний стан річки в цілому.

5. Підтримати розробку техніко-економічного обґрунтування (ТЕО) здійснення пілотного проєкту комплексних природоохоронних заходів «Покращення гідрологічного стану річки Скуртянка з реконструкцією (ліквідацією) частини гідротехнічних споруд та розробкою заходів щодо захисту від шкідливої дії вод» за рахунок коштів обласного і місцевого бюджетів.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 18

«ПРОТИ» - 0

«УТРИМАЛИСЬ» - 0

7. Затвердження плану роботи басейнової ради на 2020 рік

СЛУХАЛИ:

Степаненка С.М., який запропонував виносити на засідання Басейнової ради не більше трьох основних питань. Інші питання, що запропоновані членами Басейнової ради, розглядати на засіданнях робочих груп за належністю.

ВИРІШИЛИ:

1. Встановити, що на планові засідання Басейнової ради виноситься не більше трьох основних питань. Інші питання, що запропоновані членами Басейнової ради, розглядаються на засіданнях робочих груп за належністю.

2. Секретаріату Басейнової ради опрацювати всі пропозиції з урахуванням виконання вимог п.1 цього рішення.

3. Прийняти за основу план роботи Басейнової ради річок Причорномор'я на 2020 рік (додається).

4. Секретаріату довести зазначену інформацію до відома членів Басейнової ради у термін 23.12.2019р.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 18

«ПРОТИ» - 0

«УТРИМАЛИСЬ» - 0

8. Організаційні питання

СЛУХАЛИ:

Степаненка С.М., голову Басейнової ради річок Причорномор'я, який запропонував:

1. У відповідності до п. 4.14 Положення про Басейнову ради річок Причорномор'я:

- вивести із складу Басейнової ради річок Причорномор'я Потопа В.І., Чижика О.А., Лоць І.С.;

- ввести до складу Басейнової ради річок Причорномор'я Гричулевич Л.О. (начальницю БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю), Туза Р.В. (начальника відділу ТЕБ Миколаївського Регіонального офісу водних ресурсів) та Заворотню І.К. (заступницю начальника Державної екологічної інспекції у Миколаївській області).

2. У відповідності до п. 4.4. Положення про Басейнову ради річок Причорномор'я та виведенням із складу ради Потопа В.І. обрати заступником голови Басейнову ради річок Причорномор'я Гричулевич Л.О. (начальницю БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю).

3. У відповідності до п. 4.4. Положення про Басейнову ради річок Причорномор'я:

- звільнити від обов'язків виконавчого секретаря Басейнової ради річок Причорномор'я Кічука І.Д. та від обов'язків члену секретаріату Лоць І.С.;

- обрати виконавчим секретарем Басейнової ради річок Причорномор'я Пуцятю Г.Д. (начальницю відділу басейнової взаємодії та міжнародних відносин) та членом секретаріату Туза Р.В. (начальника відділу ТЕБ Миколаївського Регіонального офісу водних ресурсів).

4. Положення про секретаріат Басейнової ради річок Причорномор'я затвердити.

5. Затвердити Положення про робочі групи Басейнової ради річок Причорномор'я, доповнивши його пунктом:

«Робоча група на своєму засіданні розглядає питання щодо обрання голови робочої групи. Рішення щодо голови приймається більшістю голосів членів робочої групи; яке затверджується рішенням чергового засідання Басейнової ради».

6. На виконання п.2 рішення Басейнової ради річок Причорномор'я (Протокол від 15.05.2019 №1)

6.1. Затвердити дві об'єднанні робочі групи Басейнової ради:

- Робоча група з імплементації положень Водної рамкової директиви ЄС у сфері управління водними ресурсами та якістю води в басейні річок Причорномор'я та з питань міжнародного транскордонного співробітництва у складі:

1. Гоштинар Світлана Леонідівна;
2. Ідаятов Володимир Аршидінович;
3. Лобода Наталя Степанівна;
4. Овчарук Валерія Анатоліївна;
5. Рубель Олег Євгенович.
6. Слесаренок Світлана Федорівна;
7. Шакірианова Жаннетта Рашидівна.

- Робоча група з управління водними ресурсами лиманів, до яких впадають річки басейну Причорномор'я та з питань фінансування водоохоронних заходів в басейні річок Причорномор'я у складі:

1. Волошин Микола Миколайович;
2. Галушкіна Тетяна Павлівна;
3. Гриб Олег Миколайович;

5. Мац Дмитро Анатолійович;
6. Махненко Тетяна Іванівна;
7. Попович Андрій Іванович;
8. Попутько Юрій Анатолійович;
9. Праведний Вячеслав Миколайович;
10. Степаненко Сергій Миколайович;
11. Туз Руслан Васильович;
12. Тучковенко Юрій Степанович;
13. Харлашин Олександр Олександрович.

6.2. Членам Робочих груп обрати голову та про прийняте рішення проінформувати Секретаріат Басейнової ради до 27.12.2019 року.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» - 18

«ПРОТИ» - 0

«УТРИМАЛИСЬ» - 0

Голова Басейнової ради

Секретар Басейнової ради

С.М. Степаненко

Г.Д. Пуцята